

Николай Райнов

Кума Лиса на съд
Индийска приказка

Всички знаят как Кума Лиса накарала през една люта зима Кумчо Вълчо да остане без опашка, като го излъгала да си върже едно ведро и да го пусне във водата, че да налови риба.

– Много шарани и шуки ще наловиш – му казала тя. – Само почакай да се напълни!

Вълкът спуснал ведрото на едно място, дето ледът бил счупен, и зачакал. То се знае, че водата замръзнала. Ледът сковал и ведрото, па и опашката на глупавия вълк.

Когато студът станал толкова силен, че дори и Кумчо Вълчо, макар да имал дебел кожух, почнал да трепере, дошло време да се изтегли ведрото. Дръпнал си вълкът опашката, усетил силна болка, но не успял да изтегли ведрото.

Ами сега?

– Кума Лисо! – викнал той. – Кума Лисо! Помогни ми някак да изтегля това пусто ведро, че – както се е препълнило с риба – не мога да си мръдна опашката: страшно тежи!

– Ееее – рекла лисицата, – ти пък си бил много ненаситен! Бива ли да държиш толкова дълго ведрото, та да се препълни? Изтегли го сега сам! Който се лакоми за много, изгубва и малкото.

Като рекла това, отишла си.

На сутринта, както знаете, селяните видели вълка и се нахвърлили върху него с тояги. Той едва успял да се изтръгне, но с откъсната опашка, сиреч без опашка.

Като се прибрал в дупката си, Кумчо Вълчо си казал:

„Ах, тая проклета лисица – завистница! От пусти яд, че моята опашка е по-голяма от нейната, остави ме съвсем без опашка. Как ще се покажа сега пред роднините си? Вълк без опашка – то е все едно цар без царство. Ще ѝ се отплатя аз на нея, та да ме помни, додето е жива.“

Дошла пролет. Вълкът забравил за отмъщението: той не бил злопаметен.

Дошло лято. А после – есен. Сетне – зима.

Тогава Кума Лиса направила нещо друго, което също е известно на всички. Тя си изляла рано-рано зимнината. Тръгнала да си търси храна.

Тогава видяла, че по пътя към селото върви кола, натоварена с риба. Престорила се на умряла. Селяните я взели и хвърлили в колата.

– Довечера ще я одерем – рекли, – а след ден-два ще ѝ продадем кожата. Това се казва печалба без труд.

Но на лисицата било добре в колата. Там имало сума кошове с риба. Най-напред Кума Лиса добре се наяла. А после почнала да хвърля

от колата риби, както били навързани за опашките – по десетина на вързоп. Нахвърлила, колкото могла, па скочила от колата.

Додето селяните си вървели и пушели, тя прибрала рибите, натоварила се с тях и се върнала в гората. Рибите били толкова много, че покривали целия ѝ гръб: да я погледнеш, ще видиш само риби, една до друга, една над друга, а под тях – четири крака и отзад се вее опашка, а отпред стърчи муцуна.

То се знае, че лисичетата се много зарадвали, като видели майка си, натоварена по тоя начин. По-големите снели рибите от гръба ѝ, а по-малките почнали да ѝ ближат краката от благодарност.

Тоя ден лисичиното семейство се нагостило добре, дори предобре. Опекли риби на шиш и ги изяли. Опекли други, после – трети.

Не само в лисичата дупка, но и отвън – и то на голямо разстояние – се разнесла приятна миризма на печена риба.

Ето че тъкмо в това време се задал гладният Кумчо Вълчо. И зимината се била свършила, ако може да се нарекат припаси двата телешки бута, останали от последния му лов. Цели три дена вълкът не бил хапнал нищо. По гората нямало стада. А в селото имало не само хора, но и кучета.

Като помирисал сладката миризма, що идела към него, Кумчо Вълчо почнал да се облизва.

– Какво ли е това? На хубаво мирише, само не мога да разбера на що. Отдавна не съм ял такова нещо. Да е агнешко – не е. Не е и телешко – ни печено, ни пържено. И свинско не ще да е. Кой го знае какво е!

По миризмата вълкът стигнал до Лисината къща и разбрал, че там се готви вкусната гозба.

Спрял се.

Дали да потропа на вратата?

О, той на драго сърце би се главил готвач в тая къща. Дори не готвач, а прост слуга. Стига да го приеме Кума Лиса. Само за един хляб е готов да ѝ слугува.

Обиколил той около къщата. Погледнал през прозореца – да види що готвят. Нищо не се виждало от дим. Но тоя дим бил много приятен: само от него би се нахранил човек.

Как да влезе?

Дали да се помоли на лисицата – да го пусне? Едва ли ще успее. Тя го е чувала много пъти да ѝ се заканва, че ще ѝ отмъсти за откъснатата опашка.

Дали да ѝ каже, че иска да се простят и подновят някогашното

приятелство? Кума Лиса няма толкова добро сърце.

Вълкът се скита, обикаля, ту се отдалечава, ту се приближава. Няма как да влезе.

Какво пък най-сетне? Ще си изпроси едно късче – само да опита гозбата.

Кумчо Вълчо почуква на вратата.

– Господарке, отвори за малко! Има да ти кажа нещо важно. Отговор няма.

Второ почукване.

– Уважаема госпожо, отвори, моля те! Лисицата се смее отвътре, но не отваря. Вълкът чува смеха ѝ.

Трето потропване.

– Графиньо, отвори ми да ти кажа нещо важно!

Вълкът решил, че като я нарече графиня, тя ще бъде поласкана и ще му отвори.

Най-после отвътре се чул глас:

– Кой е?

– Аз съм.

– Ти ли? Че кой си ти?

– Кумчо Вълчо, твоят съдружник.

– Съдружник ли, казваш? Кума Лиса няма съдружници. Тя си върши сама работата и не дели с никого приходите си. Така правят всички предвидливи хора. Съдружниците лъжат.

– Е, добре. Не ме смятай за съдружник! Не бяхме ли едно време по-не приятели? Не ме ли познаваш?

– Познавам те. Но аз си помислих, че е някой крадец. Малко ли ги има?

– Да, сега нали разбра, че не е крадец? Отвори де.

– Почакай да се наобядват калугерите, па после!

– Какви калугери? Мигар са ти дошли на гости калугери?

– Да. Не знаеш ли, че аз съм от един месец насам игуменка на манастир?

– Тъй ли? Не. За пръв път чувам. А къде ти е манастирът?

– Тая къща, на чиято врата тропаш, е моят манастир. Тия калугери ми са на гости още от снощи.

– Истина ли казваш, Кума Лисо?

– Истина.

– Закълни се!

– Бога ми, ти казвам, истина е.

– Тогава пусни и мене! Вие, калугерите и калугерките, сте милости-ви хора. Пусни ме да се огрея на огъня.

– Значи, ти си тръгнал да просиш, а? Дотам ли стигна, Кумчо Вълчо? Кой да ти се надява?

– Не, Кума Лисо. Не съм го ударил на просия: повярвай ми!

Дойдох само да те видя как си и що правиш. Едно само ще те запи-там: какво месо ядат твоите калугери?

– Месо ли, казваш? Де си чул ти – калугер да яде месо през коледни пости? Те не ядат месо, а печена риба.

– Каква риба, Кума Лисо? Много на хубаво мирише тая риба.

– Едни ядат шарани, други – шуки, трети – пъстърви. Риба има вся-каква в нашия манастир.

Кумчо Вълчо почнал да обмисля как да опита някоя от рибите. – Я ми кажи, Кума Лисо, сладко ли е месото на рибата?

– Как да ти кажа? Нашите калугери много я обичат. Па и ние с тебе, ако си спомняш, една зима бяхме тръгнали на риболов, но не успяхме да хванем нищо поради твоята лакомия. Ти искаше тогава да изловиш на-веднъж всички риби от реката.

Вълкът разбрал, че не е време да се припомнят стари работи. Той казал:

– Май че имаше такова нещо, но то беше толкова отдавна, че съм го вече забравил. Дай ми, моля ти се, едно късче риба – да я опитам!

Лисицата взела две препържени рибки – зачервени и хрускави. Ед-ната хапнала, а другата подала на вълка, като пооткрехнала вратата, без да я отвори.

– Хапни си, Кумчо Вълчо!

Рибата била нещо възхитително. Суровото агнешко и телешко месо не е нищо пред нея.

„Ех, да имаше още една рибка! Само едничка!“

– Кума Лисо, много ти е сладка рибата. Дай ми, моля ти се, още ед-ничка! Само дано бъде по-едричка!. Може да бъде и по-препечена: аз не съм придирилив, нали ме знаеш?

– Ще видим, Кумчо Вълчо. Но я ми кажи едно: както ти се хареса рибата, ти май си готов и да се покалугериш, а? Не улучих ли?

– Улучи. Вярно е, че отдавна ми е омръзнал тоя грешен живот: ста-да да нападаш, да крадеш овце и телета, да ядеш бой, да останеш без опашка, по цели дни да няма що да сложиш в търбуха си... Омръзна ми, ти казвам. Тегли ме към манастир. Колко хубаво нещо е да си калугер! По цял ден ще четеш молитви и ще ядеш пържена риба.

– Добре си намислил.

– Хайде тогава, дай ми още една рибка!

Лисицата му донесла риба – малко по-едра от първата. Вълкът я изял наведнъж.

– Е, как ти се стори? Вкусна, нали?

– Много. Знаеш ли, майко игуменко, какво ще ти кажа? Дай ми още една риба, но по-голяма и аз ще се покалугеря веднага.

– Похвално е желанието ти, но ти ми се виждаш много лаком. Лакомите хора не са за калугери. Лакомството е порок, а калугерът трябва да живее праведно.

– Разбирам, майко игуменко, но що да правя, като съм гладен?

– Че тъй си кажи! То е вече съвсем друга работа. Ти си станал искрен и това ти прави голяма чест. Знаеш ли, че ако се покалугериш, още към Великден ще те направят или игумен, или протосингел?

– Какво е това – протосингел?

– Помощник на владиката.

– Хмммм. Ти подиграваш ли се с мене?

– Защо да се подигравам? Кълна се в бога и в света Богородица, от тебе по-праведен калугер няма да има в никой манастир. Та ти си – може да се каже – светия. Не е чудно и папа да те избера.

– Ами папа пък що е?

– Папата е владика над владиците.

– Чак толкова не ша. Стига ми да стана игумен или про... Как го рече?

– Протосингел.

– Да, протосингел. Ами тогава ще имам ли много риба?

– Колкото ти сърце иска. Само трябва да ти измия главата и да те подстрижа. Инак човек не се покалугерява.

– А тебе миша ли ти главата?

– Миша я, разбира се.

– И те подстригаха, нали?

– То се знае.

– Добре тогава. Не ми се ще твърде да ми мият главата и да ме подстригат, но както кажеш. Ти по-добре знаеш тия неща.

– Почакай малко да стопля вода. През това време се кай за греховете си и се моли на бога.

Лисицата стъкнала силен огън и сложила котел с вода да се топли. После седнала да разказва на своите лисичета каква шега се готви да изиграе на Кумчо Вълчо.

В това време вълкът се каел за греховете си. Той си спомнил за всички агнета, кози, овни, овце и телета, които бил отвлякъл. Молел се усилено на бога да му прости греховете.

Но гладът го мъчел. И той почнал друга молитва.

– Господи боже, и ти, света Богородичке – казвал вълкът, – накарайте майка игуменка да ми даде още една риба, но да бъде най-голямата!

Отвътре се чул глас:

– Хайде, Кумчо Вълчо, приготви се да ти измия главата. Водата е готова. Пъхни си главата ей в тая дупка!

Лисицата отворила едно прозорче и вълкът си пъхнал главата. Нещо се изляло на главата му. Хиляди звезди сякаш паднали по пладне от небето. Вълкът отскочил. Той разтърсил глава, начумерил се, стиснал зъби.

– Майко игуменко, ти ме изгори, да ти кажа право! Престара се! Водата можеше и да не бъде толкова гореща. Космите ми капят. Ти ме ошави.

Лисицата се киска от смях. Лисичетата също се смеят. Вълкът казва оскърбен:

– Кума Лисо, ти пак се подигра с мене. Биваше ли тъй? Аз чувам как и отците калугери ми се смеят.

– Не, не – рекла важно лисицата. – Аз постъпих както трябваше. Но ти не си никак научен на търпение. Какъв калугер ще станеш? Затова ти се смеят отците.

– Все пак ми се струва, че ти се престара. Можеше да ми измиеш главата и с хладка вода.

– Как тъй? Да се простудиш ли? Че сега е сред зима.

– Добре. Ами рибата?

– Каква риба?

– Ти нали обеща да ми дадеш риба, за да се покалугеря.

– Риба после. Тая нощ трябва да прекараш в изпитание. Такъв е уставът на манастира ни.

– Добре, ще прекарам.

Вълкът престоял цяла нощ на студа. Като се съмнало, лисицата го обръснала, като си провряла лапата през прозорчето, а вълкът се обръщал, накъдето тя му каже.

Когато изгряло слънцето, вълкът бил не подстриган, не дори и обръснат, а – направо може да се каже – одран. На гърба му не останали ни косъм, ни кожа.

Лисицата, като свършила това, затворила прозорчето и не отворила вече.

Кумчо Вълчо разбрал, че и тоя път са го изиграли добре. Що да прави? За него ли е калугерство?

Той побързал да избяга, та да се скрие в дупката си и не излязъл оттам, докле му не порасла нова козина.

– Сега вече няма да ти простя, стара измамнице! – рекъл той. – Ще вървя да се оплача от тебе на царя.

И отишъл.

Всесилният, благородният и величественият господар на животните, както наричали лъва, заседавал тоя ден със своите царедворци. Който желае да се оплаче, трябвало да стори това тоя ден, защото тогава се събирали всички поданици на лъва.

Когато пристигнал вълкът, животните се били вече събрали. Няма-ло я само лисицата.

Вълкът се наредил между първите, които искали правосъдие. Когато царят го запитал що желае, той разказал за всички подигравки, унижения и щети, които му била нанесла Кума Лиса. Не забравил, разбира се, и миенето на главата, и подстригването, и откъсването на опашката.

Лъвът го изслушал внимателно и казал:

– Скъпи мой поданико, чух обясненията и съм уверен, че не са преувеличени. Скъпо си платил ти наистина за двете рибки, с които те е угостила лисицата. Тя ще бъде наказана, както заслужава. Нашите закони са строги.

Едва царят свършил думите си – и се задало погребално шествие. То се движело с бавни крачки.

Най-напред вървели бай Петльо с червения гребен и кака Квачка с шарените пера. Те носели на краката си жалейка.

След тях вървели чичо Пуяк, свако Фазан и дядо Глухар. Те държели за двете крила и за опашката стрина Гъска, която се заливала в отчаян плач.

Подир тия четворица вървели още много кокошки, пауни, токачки, пъдпъдъци, диви петли, патици, диви гъски, диви патици и още много-роднини на покойника стрико Гъсок.

Те всички били много натъжени, но – от уважение към царя и придворните – не изказвали гласно своята скръб.

Погребалната колесница била впрегната в шест чифта гащати гълъби, все с качулки. И те носели на крилата си черни ленти. Главите им били наведени – разбира се, не че колесницата била тежка, а понеже

скръбта им била голяма.

Ето какво било станало.

Кума Лиса нападнала къщата на стрико Гъсок, за да грабне някое от децата му. Той се съпротивил. Тогава лисицата се хвърлила върху него, прехапала му гърлото и му откъснала едното крило. Тя щяла да го отнесе в гората, ако не била се развикала добрата съпруга на покойника. На виковете ѝ се притекли градинарите и пропъдили разбойницата. За съжаление те не успели ни да я хванат, ни да я убият. Кума Лиса се отървала с десетина удара по гърба.

Шествието се спряло.

Лъвът поискал да му разкажат що се е случило. Казали му всичко. Подробно му разказали за мъченическата смърт на стрико Гъсок.

– Значи, още едно престъпление, още по-страшно – рекъл царят Лъв. – Ще видим. Нека се запише подробно как е извършено нападение-то и убийството. Лисицата ще бъде наказана. Нашите закони са строги.

След това той запитал има ли някой друг да се оплаче от някого. Яребицата се изстъпила и казала:

– Ваше величество, да бъде проклет часът, когато съм се родила. От тая проклетата лисица не съм разбрала що е спокойствие. Шест братя имах: всичките ги разкъса тая разбойница. Пет чедра ми даде господ: три мъжки и две женски – и тях изяде. Чума да я изяде! Къде да се дяна? Сама-самичка останах на света.

– О, какво ужасно престъпление! – извикал потресен царят Лъв. – Нечувана жестокост! Безумна кръвожадност! Бъдете сигурни, мои поданици, че на Кума Лиса ще бъде отмъстено, както го е заслужила. Нашите закони са строги.

Подир това излязла да се оплаква леля Кудкудячка.

– Царю честити – казала тя, като се запъвала от стеснение, – аз съм проста женица: не мога да говоря като пред цар. Все пак изслушай ме. И аз имам да се оплача от тая изедница, Кума Лиса. Най-напред грабна мъжа ми. Той беше – бог да го прости – много угоен петел. Петел силен, ви казвам: силен като някой сокол. Но веднъж го хвана кашлица. Сварих му липов чай да пие, та да му премине, защото на заранта трябваше да върви в църква да пее: той беше църковен певец. Отде го подушила тая разбойница, додето бях излязла да приготвя вечеря – вмъкнала се в къщи. Мъж ми бил задрямал. Прехапала му гърлото и го отвлякла. Какъв плач изплаках, аз си знам! Останах вдовица да храня дванадесет деца. Едни ходеха на училище, други се въртяха в къщи да ми помагат. Сама си знам как съм ги отгледала и изхранила. И тъкмо пораснаха – да

им се радвам, – оная изедница почна да ги граби едно по едно. Остави ме без дечица. Ожених се втори път – да има кой да ме гледа. Даде ми бог още осем чеда. Израснаха едри като пауни. И тях ми отнесе кръвожадната Кума Лиса. Гледате ме сега на какво приличам: на вейка съм станала от скърби и плачове. Цял живот съм оплаквала мъртъвци. И все лисицата ги усмърти.

– Страшно нещо! – извикал царят Лъв. – Възмутително злодеяние! Неопикуема безсърдечност! Само това да беше извършила лисицата, пак заслужаваше смъртно наказание. И то – да я уловиш, па да я режеш къс по къс. Не, това не може да се търпи. Тя ще бъде наказана – за пример на всички. Нашите закони са строги.

Още много животни се оплакали от лисицата: пуйката, патицата, пъдпъдъкът, дивата патица, пауницата, токачката, гълъбицата, гургулицата, дивата гъска и други, па след тях други, а след тях още много други.

Те били толкова много, че царят Лъв прегракнал да им обещава отмъщение и да повтаря: „Нашите закони са строги.“ Напоследък той дори и не слушал що му говорят: толкова бил разсеян от умора. Някои от царедворците го забелязали, че дреме, но не смеели да го събудят: сънят на царя е свещен.

Лъвът се събудил чак когато млъкнал и последният тъжител, а той бил дивият петел.

Още веднъж се чула страшна закана:

– Ние ще й отмъстим, тъй както никому не е било отмъщавано досега. Ще я накажем, както заслужава. Да, нека всички знаят това: нашите закони са строги!

След това царят дал позволение да бъде погребан стрико Гъсок с всички почести, които заслужава.

– Дядо Мечо, сложи си епитрахила, вземи требника и опеи великия покойник, който умееше и да ходи, и да хвърчи, и да плува. Да, той беше наистина забележителен човек. Какви дарби! И каква скромност при това! Вземете всички пример от него! Бог да го прости.

Мечокът си сложил одеждите и почнал да опява мъртвеца. Целият държавен съвет начело с царя присъствувал на тържественото погребение. Попът държал слово, което покъртило всички. Той причислил добродушния и праведен стрико Гъсок към лика на светците-мъченици.

Над гроба на покойника издигнали паметник, на който отбелязали името на почиващия под него, учените му титли и големите му заслуги, както и отличителните му достойнства. Не било забравено и това, че той

бил най-угоеният гъсок в цялата околност, което не е малко нещо. Записано било още, че той никога през живота си не се бил напивал, нито бил играл на карти, нито го били виждали да пуши тютюн. За едничкия му недостатък – че обичал да преяжда – се не казвало нищо; па и трябва ли да се изтъкват подобни дребни недостатъци, когато се касае да се даде пример на младите поколения? Най-сетне и по слънцето има тъмни петна.

Щом се свършило погребението и присъстващите се наплакали до насита, царят Лъв си тръгнал за двореца.

Но неколцина от младите царедворци го спрели и казали:

– Всемогъщи императоре, не ще ли накажеш оная разбойница, която не зачита никакъв закон?

– А, добре, че ми напомнихте! – казал царят, па се върнал и седнал на престола си. – Насмалко щях да забравя. Малко ли са царските грижи?

И като се обърнал към дядо Мечок, рекъл му:

– Я иди, братко, та доведи виновницата – да падне пред нозете на наше величество. Тя трябва да бъде наказана. Нашите закони са строги.

Дядо Мечо тръгнал веднага. Той прекосил гората и стигнал до жилището на лисицата, но понеже бил много едър – не можал да влезе вътре. Тъкмо в това време Кума Лиса си довършвала вечерята с една тлъста кокоша кълка.

– Кума Лисо, отвори и побързай да излезеш.

– Кой ме вика?

– Аз, дядо Мечо, пратеникът на царя. По-скоро излез, че те вика царят. Има да ти каже нещо.

Лисицата разбрала какво ще ѝ каже лъвът. Не я вика за добро той. Навярно ще ѝ смъкнат кожата по негова заповед.

Що да направи? Как да се откачи от мечока? Той е много по-едър и по-силен от нея. Не си ли послужи с хитрост, изгубена е.

И тя почнала да говори на мечока с кротък, та дори сладък глас:

– Мили приятелю, да знаеше, нямаше да биеш такъв дълъг път. Че аз тъкмо се готвех да тръгна за държавния съвет, ала как... да ти кажа?... Едно сладко ядене ме задържа. Намерих на едно място пресни пити с мед – пълни-препълнени. Толкова вкусни ми се видяха, че трябваше да изям поне три-четири.

– Мед ли? – викнал мечокът и му потекли лигите. – Къде го намери? Да ти кажа ли, медът ми се харесва най-много от всичко. Па и лекарите ми го препоръчват. За хора шкембести като мене медът бил и

добра храна, и отлично лекарство. Моля ти се, заведи ме, мила Кума Лисо! Направи ми това добро!

Лисицата не знаела къде да се дене от радост, като видяла, че е успяла да излъже мечока, но не се издала.

– Дядо Мечо – рекла, – да ми беше сигурен и верен приятел, ей сега бих те завела да се наядеш до пресита с мед. Да го знаеш какъв е пресен и сладък! Лъщи като злато!

На мечока станало малко тежко, като чул тия думи.

– Че защо нямаш доверие в мене, Кума Лисо? Що съм ти направил?

– Ти сам си знаеш що си ми направил. Недей се преструва на късоумен. Малко ли пъти си ме издавал? Малко ли лоши неща си приказвал за мене?

– Кой те е лъгал, Кума Лисо? Аз ти се кълна, че не съм говорил нищо лошо за тебе. Поне не си спомням да е имало такова нещо. Кой ти каза?

– Не е важно, приятелю, кой ми е казал. Да оставим най-сетне миналото настрана. Прощавам ти всичко. Но не знам дали занаят бих могла да ти се доверя.

– Как да не можеш! Бъди сигурна, че съм готов да направя всичко за тебе. И на смърт отивам дори, ако стане нужда.

– Ех, чак дотам едва ли ще стигне. Но – може би – ще имам нужда от твоята помощ. Даваш ли ми честна дума, че ще ми помогнеш, когато стане нужда?

– Давам ти не една, а сто честни думи.

– Добре, дядо Мечо. Тогава да отидем в горичката, дето е медът. Само недей забравя обещанието си!

Тръгнали. Лисицата отвела мечока до един дъбов пън. Дърварят бил почнал да го цепи, но го оставил, като забил два дървени клина в цепката.

– Дядо Мечо, ето в тоя дънер е кошерът. Хайде да се наядем с мед, па после ще те отведа на реката – да пием вода.

– Че къде е медът? Аз не го виждам.

– Ще ти кажа къде е. Повдигни ме да стигна до оная цепка. Мечока повдигнал лисицата. Тя се престорила, че смуче мед и се облизва.

По едно време дядо Мечо се обадил:

– Хайде стига, Кума Лисо! Остави и за мене!

– Добре – отвърнала лисицата и скочила долу, па казала на мечока и той да направи като нея: да си пхне муцуната в цепката и да смуче.

Мечокът си пхнал муцуната и лапите между двата клина и почнал

да натиска. Но колкото и да се силел – не успял да смукне ни капчица.

– Не върви ли? – запитала го лисицата. – Отвори си устата повече! Медът е надълбоко: мъчно се достига.

Мечокът си тикнал муцуната още по-дълбоко и си извил главата, за да може да си отвори устата. А Кума Лиса рекла:

– Разбрах кое ти пречи. Чакай: аз ще ти помогна.

И скочила на дънера. Извадила двата клина и дървото затиснало здраво лапите и муцуната на мечока.

А Кума Лиса застанала на полянката – да гледа дядо Мечо как рита, подскача на едно място и се сили да се изтръгне.

Гледа го и нарежда:

– Сладък мед, нали? Аз ти казах, че е сладък. Недей яде много, че няма да остане за мене. А нали уж аз те доведох тук? Остави и за мене!

В това време се връща дърварят да доцепи дънера. Той вижда още отдалече мечока и надава силен вик към другарите си:

– Мечкаааа! Мечкааааа! Тичайте да я видите как се е приклешила на дънера!

Селяните се притекли – кой с брадва, кой с тояга, кой с кобилица, кой с вила.

Но мечокът решил да не се даде лесно. По-добре да остане без лапи и муцуна, отколкото да го убият. Почнал да се дърпа с все сила и успял, след като си одрал лапите и муцуната, да се изтръгне с окървавени уста и крака. Сетне хванал гората – дим да го няма. Разбира се, додето се измъкне от цепката, изял сума бой по гърба.

Като минавал край къщата на лисицата, чул отвътре глас:

– Къде си се разтичал такъв, дядо Мечо? Постои малко да си поприказваме! Я ми кажи, защо си си сложил червена шапка и червени ръкавици? Ти се толкова забави, че трябва да си изял всичкия мед. Бива ли тъй? Такова ли ни беше условието? Друг път не ти ставам съдружница.

Мечокът се поспрял малко. Той отначало намислил да напъне с глава и лапи Лисината врата, да влезе в къщи и да плати на Кума Лиса, както заслужава. Но като си видял лапите – одрани, кървави, с увиснала кожа по тях, – оставил се от тая мисъл. Па и главата го боляла много. Всичко се въртяло пред очите му. Време ли е за разправии? А на това отгоре и селяните тичали подир него – да го гонят.

Дядо Мечо продължил пътя си.

Най-сетне стигнал до поляната, дето се бил събрал държавният съвет. Паднал пред нозете на Лъва и останал там като мъртъв. Главата му била потънала в кръв: нито очи се виждали, нито уста.

Всички царедворци се погледнали с ужас.

– Мечо, скъпи приятелю – казал царят Лъв, – кой те докара на тоя ред? Главата и лапите ти са одрани: по тях няма кожа. А гърбът ти е целият разкъсан – кожухът ти виси от него на парцали.

Мечокът бил толкова изтощен, че отначало нямал сили да отговори. После казал тихо, както говори умиращ човек:

– Ваше величество, Кума Лиса ме докара до тоя край. Сетне изгубил сваят.

Всички били потресени.

Лъвът почнал да реве, да си скубе гривата, да се кълне, че няма да остави това престъпление ненаказано. Така и трябва да правят царете.

– Мечо, клети ми приятелю – казал той. – Кума Лиса те е убила. Не ми се вярва да оживееш. Но аз се кълна в честта си и ти давам своята царска дума, че ще отмъстя за това страшно злодеяние. Бога ми, ти казвам, ще отмъстя. Главата ми да падне, ако не отмъстя. Най-сетне нека всички разберат, че в тая страна има закони и тия закони са строги.

КРАЙ

© Николай Райнов

Сканиране, разпознаване и редакция: unicode, 2008

Публикация:

Николай Райнов. Приказки от цял свят

Второ издание

Съставителство и редакция: Богомил Райнов

Литературна група V. Тематичен номер 2587

Редактор на издателството ЛИЛИЯ ИЛИЕВА

Художник ЛЮБЕН ЗИДАРОВ

Художник-редактор ВАСИЛ ЙОНЧЕВ

Макет и технически редактор ТОМА СТАНКУЛОВ

Коректор НАТАЛИЯ КАЦАРОВА

Дадена за набор 18. III. 1972 г. Подписана за печат 30. IX. 1972 г. Излязла от печат 20.

XII. 1974 г. Формат 58×84/18 Печатни коли 44,50. Издателски коли 36,93. Тираж

50,125. Цена 3,60 лв.

Издателство „Народна култура“ – София, 1974

ДПК „Димитър Благоев“ – София

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4878>]